

kan ligesaa godt kalde Tingen ved sit rette Navn, for Husmændenes — Fødder, hvem vil saa være berettiget til at bebreide Husmændene, om de ligesaa godt som andre Statsborgere benytte deres lovmæssige Ret og bruge den Magt, som Loven hjemler dem? Jeg tror ikke, at Nogen vil være berettiget til at bebreide dem dette thi det at benytte deres lovmæssige Ret, naar en saadan er givet dem, maa ligesaa godt være Husmændene tilladt som en hvilken som helst anden Samskuds-klasse, og jeg tror heller ikke, at de ved en sliq Benyttelse ville kunne frakendes den saa ofte omtalte sunde Sands; thi der kan være megen god sund Sands i at benytte den Ret, som Loven giver. Man sig ikke, at Hensynet til Kommunens almindelige Interesser vil forebygge Partidannelser indenfor Kommunens Kredts, og jeg antager da, at allermindst noget af denne Forsamlings ærede Medlemmer vilde falde paa at sige dette, da vi jo have saa mange slaaende Exempler paa det Modsatte netop her i denne Forsamling, hvor Hensynet til Landets almindelige og større Interesser ikke kan forebygge Partidannelser, men at tværtimod Partivæsenet spiller en temmelig fremtrædende Rolle hos os. Naar dette er Tilfældet, saa kan man ikke forudsætte, at et lignende Partivæsen ikke ogsaa kan gjøre sig gjældende indenfor Kommunens Grændser. Dette til Begrundelse for den Mening, jeg har, at man ikke kan gaa ud fra, at den Ret, der saaledes gives til de saagodtsom Ikke-Bidragydende, ingenlunde vil blive benyttet, men at Alting vil gaa i den samme Skure som hidtil. Det ærede Flertal udtaler i Betænkningen: „ligesaa uforklarligt er det os, at Nogen nok skulde kunne betro den mindre Skatteyder Valgret til den lovgivende Forsamling, men derimod ikke til det kommunale Raad,“ og omtrent det Samme udtalte den ærede Ordfører i sin Motivering idag. Denne Sætning synes vel at være meget slaaende, men jeg skal dertil bemærke, at jeg just ikke tror, at Folkethinget og de kommunale Raad kunne stilles sideordnede, og at de samme Synsmaader og Regler med fuldkommen Sandhed kunne gjøres gjældende om begge disse Institutioner. Man maa vel

mærke, og i en noget lignende Retning har den ærede Ordfører for Mindretallet ogsaa udtalt sig, at, naar man betragter Sogneraadet og Amtsraadet som en samlet Helhed, og jeg henter min Berettigelse til forsaavidt at betragte dem saaledes derfra, at begge disse Raad efter Lovforslaget skulde vælges paa det samme Grundlag, da vil denne Institution i de allerfleste Tilfælde være baade første og sidste Instants i Sagerne. Hvad denne Institution beslutter, vil i de allerfleste Tilfælde staa ved Magt, uden at det vil kunne forandres ved nogen høiere Myndighed. Derimod udgjør Folkethinget kun $\frac{1}{3}$ af den hele Lovgivningsmagt, som nødvendigvis maa enes, for at et Lovforslag kan faa Lovkraft, og heri tror jeg ligger en meget væsentlig Forskjel. Skulde den almindelige Valgret til Folkethinget i et enkelt Tilfælde ikke anvendes paa den heldigste Maade, saa vil et saadant enkelt mindre helbigt Valg neppe kunne gribe forstyrende eller videre skadeligt ind i det hele Lovgivningsmaskineri, men skulde denne samme Valgret til det kommunale Raad blive misbrugt i en enkelt Kommune til Skade for Kommunens Antiggender, da vil et saadant Misbrug komme til med hele sin Vægt at falde paa denne Kommune, som da ikke vil kunne troste sig med, at Loven i sin store Almindelighed ingen Skade gjør, eller at det i Nabokommunen er gaaet ganske godt, thi den Skade, som en Misbrug af den almindelige Valgret kan forvolte i den enkelte Kommune, fordeles ikke paa det øvrige Samskud, men bliver hos Kommunen selv. Dette er en Omstændighed, som jeg tillægger megen Vægt. Jeg beklager noget, at det ærede Flertal og det ærede Mindretal i Udvalget ikke have kunnet enes om et Mæglingsforslag, f. Ex. et lignende Forslag som det, der er blevet tilbudt af det ærede Mindretal. Jeg billiger nemlig ingenlunde Brødtallet $\frac{1}{5}$, men finder, at denne Brøddel er for indskrænket, og jeg vilde derfor langt fra nødtvungen, men med fuld og god Overbevisning gaa til at forøge $\frac{1}{5}$ til $\frac{2}{5}$, og naar det holder Stik, hvad jeg ganske vist maa antage, at man ved en saadan Forhøielse af $\frac{1}{5}$ til $\frac{2}{5}$ vilde komme ned til at give Beboere, som svare endogsaa